

«TASDIQLAYMAN»
Ekologiya va mehnat muhofazasi
kafedrasi mudiri
 _____ tfd. ZZ Uzakov
 «_____» _____ 2023 y.

FAN DASTURI BAJARILISHINING KALENDAR REJASI
(ma’ruza, seminar, laboratoriya, amaliy mashg’ulotlar, kurs ishlari)

Geologiya va konchilik ishi fakulteti 5640200-Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi Akadem guruh: MT-118-119-20

Ma’ruza 30
 Amaliy mash. 30
 seminar 30
 Mustaqil ish 180

Fanning nomi: “mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi”
 Ma'ruzachi ass.I.N.CHoriyev
 Maslahat va amaliy mashg’uloti olib boruvchi: ass. J.X Tog’ayev
 Mustaqil mashg’ulotlarni olib boruvchi: ass. I.N.CHoriyev.

2022-2023 o’quv yili 6-semestr

№	Mavzuning nomi	Ajratilgan soat	Bajarilganligi xaqida ma’lumot		O’qituvchi imzosi
			Oy va kun	Soatlar soni	
1	3	4	5	6	7
Ma`ruza					
1	1-mavzu Ishlab chiqarishda zararli nurlanishlar.	2			
2	2-mavzu. Korxonalarda mehnat muhofazasi bo’yicha ishlarni tashkil qilish.	2			
3	3-mavzu mehnatini muhofaza qilish qoidalarini ishlab chiqish tartibi.	2			
4	4-mavzu. Ijtimoiy soha hodimlarining mehnatini muhofaza qilish qoidalari.	2			
5	5-mavzu. . Ta’lim sohasi hodimlarining mehnatini muhofaza qilish qoidalari.	2			
6	6-mavzu. Ish joylarini mehnat sharoitlari bo’yicha attestasiyadan o’tkazish tartibi.	2			

7	7-mavzu. Mehnat muhofazasi qoidalari va talablariga o'qitish tizimi.	2			
8	8-mavzu. Ishlab chiqarishda jarohatlanishlar, kasb kasallanishlari va ularning yuzaga kelish sabablari.	2			
9	9-mavzu. Xodimlarni jarohatlanishlar va kasb kasallanishlaridan sug'urta qilishning huquqiy-me'yoriy asoslari.	2			
10	10-mavzu. Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarni tekshirish va hisobga olish tartibi.	2			
11	11-mavzu. O'quv muassasalarida baxtsiz hodisalarni tekshirish va hisobga olish tartibi.	2			
12	12-mavzu. Mehnat muhofazasida jamoa shartnomalari.	2			
13	13-mavzu. Texnika xavfsizligi, uning maqsadi, vazifasi va ahamiyati.	2			
14	14-mavzu. Texnologik jarayonlar xavfsizligi.	2			
15	15-mavzu. Texnologik reglamentlarni ishlab chiqish qoidalari.	2			
	JAMI	30			
Amaliy mashg'ulot					
1	Ta'lim muassasalarida o'quv-tarbiya jarayonida o'quvchilar va talabalar bilan yuz bergan baxtsiz hodisalarni tekshirish va hisobga olish tartibini o'rganish.	2			
2	Mahalliy havo almashtirish qurilmalarini hisoblash.	2			
3	Ishlab chiqarish xonalaridagi mexanik havo almashtirish qurilmalarining unumdor ishlashini aniqlash.	2			
4	Vintelyatordan chiqayotgan shovqini darajasini hisoblash.	2			
5	Yuk ko'tarish mashinalari va qurilmalarni sinash.	2			
6	Yuk ko'tarish-tushirish mexanizmlaridan xavfsiz foydalanishni hisoblash.	2			
7	Elektr toki zarbasidan himoya qiluvchi vositalarni o'rganish.	2			
8	Elektr tokidan himoya qiluvchi vositalarni sinash.	2			

9	Mehnat sharoitini baholash va mehnat sharoiti bo'yicha ish o'rinlarini attestatsiya qilish metodikasini o'rganish.	2			
10	Ishlab chiqarish xonalari va ish joylaridagi havo tarkibida bo'lgan chang miqdorini aniqlash.	2			
11	Ishlab chiqarish binolari va ish joyidagi havoda bo'lgan zararli gazlar miqdorini aniqlash	2			
12	Shovqin ko'rsatkichlarini aniqlash.	2			
13	Titrash ko'rsatkichlarini aniqlash.	2			
14	Elektr jihozlari nollashning unumli ishlashini aniqlash.	2			
15	Mashina va mexanizmlardagi statik elektrlanishni o'lchash va hisoblash.	2			
	JAMI:	30 soat			
Seninar mashg'ulot					
1	"Mehnat muhofazasi bo'yicha o'qishlarni tashkil qilish va bilimlarni sinash to'g'risida"gi namunaviy Nizom o'rganish.	2			
2	Mehnatni muhofaza qilishda jamoa shartnomalari va jamoa kelishuvlarining ahamiyati.	2			
3	"Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarni va xodimlar salomatligining boshqa xil zararlanishini tekshirish va hisobga olish to'g'risida"gi Nizomi tahlili.	2			
4	Kasb kasalliklariga olib keluvchi asosiy omillarni o'rganish va tahlil qilish.	2			
5	"Ta'lim muassasalarida o'quv-tarbiya jarayonida o'quvchilar va talabalar bilan yuz bergan baxtsiz hodisalarni tekshirish va hisobga olish tartibi to'g'risida"gi Nizomni o'rganish.	2			

6	“Maxsus suyuqliklar (benzin, benzol, sulfat kislota, ishqorlar, texnik moylar) bilan ishlashda mehnatni muhofaza qilish Qoidalari ” ni o‘rganish.	2			
7	O‘zbekiston Respublikasining “Xavfli ishlab chiqarish ob’ektlarining sanoat xavfsizligi to‘g‘risida”gi qonuni moddalarini o‘rganish.	2			
8	“O‘zbekiston Respublikasida xavfli yuklarni avtomobil transportida tashish Qoidalari” ni o‘rganish.	2			
9	“Yuk ko‘targich (minora)larni o‘rnatish va ulardan foydalanishda xavfsizlik Qoidalari ” ni o‘rganish	2			
10	“Sanoat va qishloq xo‘jaligi sohasida ishlovchi umumiy kasb xodimlari uchun maxsus kiyim, maxsus poyabzal va boshqa yakka tartibda himoyalash vositalarini bepul berishning namunaviy me‘yorlari ” ni o‘rganish	2			
11	Elektr tokidan izolyasiyasialash (o‘tkazgichlarni to‘siqlar bilan to‘shish, yoki ularni balandliklardan hamda yer ostidan tortish); usullarini o‘rganish.	2			
12	Elektr uskunalardagi xavfsizlikni ta‘minlashning mexanik va elektromexanik blokirovka va avtomatik ogohlantiruvchi qurilmalarni o‘rganish.	2			
13	“Bosim ostida ishlaydigan idishlarning tuzilishi va xavfsiz ishlatish” Qoidalarini o‘rganish.	2			
14	“Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va kasb kasalliklaridan majburiy davlat ijtimoiy sug‘urtasi to‘g‘risida”gi qonunining moddalari tahlili.	2			
15	Mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha huquqiy-me‘yoriy hujjatlarni ishlab chiqish, tasdiqlash va amalga tadbiiq qilish tartibi.	2			
	JAMI:	30 soat			
Mustaqil ish					
1	“Mehnat muhofazasi” fanini o‘rganishni ahamiyati va o‘rganishda boshqa fanlarning bog‘liqligi.				
2	Korxonalarni sanitariya jihatidan sinflanishi, sanitar himoya zona xaqida tushuncha.				

3	“Mehnat muhofazasi” fanini o‘rganishda muammolarni echishda ilmiy-tadqiqot ishlarning ahamiyati.				
4	Korxonada sanitariya- maishiy bino va xonalariga qo‘yiladigan talablar.				
5	Mehnat muhofazasi masalalarini hal qilishda sog‘lom muhit yaratishda O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini ahamiyati.				
6	Korxonada texnologik jarayon bajarilishida xavfsizlikni ta‘minlashda avtomatizatsiyani ahamiyati.				
7	O‘zbekiston Respublikasi Mehnat Kodeksining ahamiyati.				
8	exnologik reglament tarkibi va ahamiyati xaqida tushuncha.				
9	9Ayollar va o‘smirlar mehnatini himoyalash va ularga belgilangan imtiyozlar.				
10	Texnologik uskuna, jihoz, moslama va vositalarni korroziyadan saqlash usullari.				
11	Texnologik uskuna vositalarini germetikligini ta‘minlashni ahamiyati va talablari.				
12	Mehnat muhofazasi xizmatini uyushtirishda korxonada rahbari, bosh muhandisni, xavfsizlik muhandisini huquq va vazifalari.				
13	Ishlab chiqarish korxonasi kasaba uyushmasi qo‘mitasini huquq, vazifalari.				
14	Ishlab chiqarishda balonlardan xavfsiz foydalanish talablari.				
15	Nomenklaturali tadbir-choralar, ularni amalga oshirish, moliyaviy ta‘minot.				
16	Ishlab chiqarishda kompressorlardan xavfsiz foydalanish talablari.				
17	Mehnat muhofazasi bo‘yicha mavjud bo‘lgan va qo‘llanadigan norma, qoida, standart, yo‘riqnomalar turlari.				
18	Ishlab chiqarishda qo‘llaniladigan xavfli yuklar turi va ularni xavfsizligini ta‘minlash choralari.				
19	Korxonada qo‘llaniladigan texnologik uskuna moslama vositalarni xavfsizligini ta‘minlash choralari.				
20	Davlat sanitariya nazorati inspektorining huquq va vazifalari.				
21	Ishlab chiqarishda qo‘llaniladigan quvurlarga bo‘lgan talablar.				
22	Davlat energetika nazorati inspektorini huquq, vazifalari.				

23	Ishlab chiqarishda amalga oshiriladigan tuzatish ishlariga bo'lgan talablar, nazorat.				
24	Davlat yong'in nazorati inspektorini huquq, vazifalari.				
25	Elektr tokini odam tanasigata'siri va undan himoya choralari.				
26	Yong'in va portlashga xavfli ishlab chiqarishda elektr uskunalari qo'llash tadbirlari.				
27	Ishlab chiqarishda statik elektr va undan himolanish choralari.				
28	Korxonada jamoat tekshirishini uyushtirish, bajaradigan vazifalari.				
29	Ishlab chiqarishda yashindan himolanish choralari.				
30	Mehnatni muhofaza qilishda ergonomikani ahamiyati.				
31	Shaxsiy himoya vositalari, ulardan foydalanish.				
32	Mehnatni muhofaza qilishda psixologiyani ahamiyati.				
33	Korxonada muhitidagi xavfli zararli holat, omillar, ulardan ogohlantirish.				
34	Mehnat muhofazasi bo'yicha davlat nazorati tashkilotlari, vazifalari				
35	Ishlab chiqarish changi odamlarga ta'siridan himoyalani.				
36	Korxonalarda yong'in xavfsizligi xizmatini uyushtirish, vazifalari.				
37	Kasbiy kasallik, zaxarlanish, shikastlanishini oldini olish chora tadbirlari.				
38	Ishlab chiqarish korxonalarida foydalaniladigan shaxsiy himoya vositalari.				
39	Modda materiallarini xavfsizligini, yonuvchanligini baholaydigan birliklar va ularni e'tiborga olish talablari				
41	Inson salomatligini mikroiklim bilan bog'liqligi xaqida tushuncha.				
42	Xavfli sharoitda shamollatishni qo'llash tadbirlari.				
43	Texnologik jarayon bajarilishida yong'in xavfsizligini ta'minlash chora-tadbirlari.				
44	Radiatsiya va nurlarni inson tanasiga ta'siri.				
45	Ulardan himoyalani xaqida tushuncha.				
46	Korxonalarni yong'in, portlashga xavfliligi jihatidan turlari va ogohlantirish choralari.				
47	Labaratoriyada xavfsiz ishlash, zaruriy vositalardan foydalanish talablari.				
48	Korxonada bino-xonalarni portlash va yong'inga xavfliligi jihatidan sinflanishi.				
49	Korxonada yoritishni qo'llash ahamiyati, talablari.				

50	Bino, inshootlarni yonuvchanligini kamaytirish, o'tga chidamliligini oshirish talablari.				
51	Ishlab chiqarishda qo'llaniladigan yoritgichlar turi, ulardan foydalanish talablari.				
52	Evakuatsiya-chiqish yo'llariga bo'lgan xavfsizlik talablari.				
53	Yonish- portlashga moyil modda mahsulotlarni omborda saqlash talablari.				
54	Ishlab chiqarishda issiqlik nurlanishidan ximoya choralari.				
55	Ishlab chiqarishda elektromagnit nurlanishidan himoyalani choralari.				
56	Ko'ngilli yong'inni o'chirish drujinasining vazifalari.				
57	Mehnat muhofazasiga oid muammolar va ularni hal qilish choralari.				
58	Ishlab chiqarishda infraqizil nurlanishdan himoya choralari.				
59	Korxonalar loyihasini tuzish , qurilishiga bo'lgan xavfsizlik talablari.				
60	Korxonalar mehnat sharoitini, muhofaza ishlarini baholash.				
61	Baxtsiz hodisalarni tekshirish, rasmiylashtirish talablari.				
62	Texnologik jarayon bajarilishida xavfsizlikni ta'minlash chora tadbirlari.				
63	Ishlab chiqarishda bosim ostida bajariladigan jarayon xavfsizligi talablari.				
64	Ishlab chiqarish korxonalarida mehnat muhofazasi bo'yicha muhandis-texnik xodimlarning vazifalari.				
65	Korxonalar bino va xonalarni elektr xavfsizligi bo'yicha turi va xavfsizligini ta'minlash choralari.				

Yetakchi o'qituvchi:

ass. I.N.CHoriyev